

Res en clar a l'esquerra del PSOE balear

Finalitzat el període de divuit mesos, d'ençà les passades eleccions autonòmiques que obriren processos de debat intern, les formacions balears a l'esquerra del PSOE no han aclarit encara gaire el seu futur. Si més no pel que fa a la possibilitat de reeditar o no la coalició que formaren en els comicis generals d'enguany, Progressistes per Balears. En efecte, només una de les quatre formacions, EU, té clar que vol una aliança, mentre que PSM i ERC encara no s'hi han manifestat amb rotunditat i, per la seua banda, Els Verds únicament a Mallorca han dit que sí, però no es coneix què volen fer a la resta de les illes.

Congressos i assemblees. Els llargs períodes de debats interns han culminat durant els mesos d'octubre i novembre. El dia 9 d'octubre, Els Verds de Mallorca celebraven un congrés extraordinari, en el qual el sector encapçalat per Miquel Àngel Llauger, favorable al pacte amb EU, s'imposava per un vot a l'altre sector, liderat per Margalida Rosselló, que no volia estrènyer relacions amb la formació esquerrana. Ara bé, els ecologistes no són un partit d'àmbit balear, de manera que la decisió presa a Mallorca no obliga a res les sigles verdes de Menorca i Eivissa. Què faran, a la fi, Els Verds a cada illa? No se sap.

El mateix dia, d'altra banda, ERC de Balears es reunia en el seu congrés illenc. Joan Lladó, el seu màxim dirigent, feia una crida a la unió de les forces nacionalistes, especialment adreçada al PSM, per aconseguir una coalició

d'ample espectre nacionalista, i posava com a data de venciment de l'oferta el pròxim mes de juny. No es tancaren els republicans, emperò, a la possibilitat de reeditar una aliança semblant a Progressistes, en la qual també hi havia EU. D'alguna manera, doncs, proposen la seva primera opció i, si aquesta no va bé, llavors ja avaluaran la secundària, tot i que encara està molt en l'aire si arribat el cas l'acceptarien o no.

Els dies 6 i 7 de novembre era el torn del PSM. El seu congrés se saldà amb el pacte entre els dos corrents llargament enfrontats, oficialistes i renovadors. Un dels elements de discussió era l'estratègia de pactes. Els primers tenien com a primera opció refer Progressistes, mentre que els segons s'hi negaven. L'acord de mínims del congrés, en la pràctica, no decideix res. El PSM, doncs, esperarà per aclarir si va sol a les eleccions o si fa coalició i, en aquest cas, amb qui.

Amb aquest panorama, que no aclareix gaire la situació després dels congressos, EU va afrontar la seva assemblea el passat dia 13 de novembre. Els dirigents d'EU s'esperaven que a hores d'ara tindrien un panorama més nítid, especialment pel que fa al PSM, que és el partit de més pes. O sigui, confiaven que els oficialistes s'haguessin imposat clarament en el congrés nacionalista. En aquest cas, l'assemblea d'EU esdevindria la segona passa per iniciar de bon de veres el procés d'aliança de totes les formacions a l'esquerra del PSOE. EU tenia pensat refundre's en una nova formació: amb les aportacions del sector d'Els Verds favorable, amb grups socials independents d'esquerra i amb la

Al contrari del que se suposava, i desitjava EU, els processos de debat intern a PSM, Verds i ERC, acabats amb els congressos recentment celebrats, no han aclarit si es tornarà a fer o no la coalició Progressistes.

mateixa EU es crearia una nova oferta política, a l'estil d'Iniciativa per Catalunya. A la qual, llavors, el PSM s'adheriria com a coalitzat. D'aquesta manera i com que els dos elements de més pes electoral i polític, EU i PSM, coincidien en la convergència, els sectors nacionalistes i ecologistes que veuen amb reticències l'operació no tendrien més remei que quedar-se despenjats o acceptar que no hi havia alternativa i, per tant, sumar-s'hi. En aquest sentit, és conegut que el PSM de Menorca desconfia molt de la coalició amb EU, igual com els ecologistes de la mateixa illa i d'Eivissa. I, finalment, també ERC es trobaria en la disjuntiva de provar sort anant sola a les eleccions o repetir l'estratègia de les generals d'enguany: acceptar d'integrar-se a l'aliança. Però la situació és ben diferent. Encara no hi ha res en clar.

En aquest ambient d'indefinició aliena, EU celebrava la seva assemblea el passat dia 13. Tal i com era previst, aprovà per immensa majoria (més del 90% de vots) refundre's en una plataforma que s'haurà de concretar la pròxima primavera. És el que volia, però la realitat és ben diferent a la que volia. En la conferència de premsa en què la direcció d'EU presentà l'assemblea, tant Miquel Rosselló com Eberhard Grosske —que estaven acompanyats de Miquel Ramon— denotaren amb les seves paraules una certa desconfiança cap al PSM. Tot i no descartar una futura aliança, reconegueren que l'aposta estratègica aprovada en el congrés nacionalista —ser i actuar com el Bloque Nacionalista Galego— no és la que ells defensen, segons digué Rosselló. Encara més: es mostraren rotundament crítics amb la visió ideològica nacionalista, basada en l'existència de tres espais a Balears (dreta, esquerra i nacionalisme), que és el que defensa el PSM amb la voluntat de ser una mena de Bloque a la balear entre PP i PSOE. “A Balears —digué Grosske— hi ha la dreta i l'esquerra, i nosaltres tenim clar que l'objectiu ha de ser vèncer la dreta, i el que proposam és la unió d'esforços de tota l'esquerra”.

Implicacions. El resum de la situació, doncs, és que encara no hi ha res clar. El

D'esquerra a dreta, Miquel Ramon, Miquel Rosselló i Eberhard Grosske, dirigents d'EU.

fet, emperò, és que de l'existència o no d'una coalició semblant a Progressistes (PSM, EU, Verds i ERC) al conjunt balear i a cada illa, poden dependre moltes coses. Sense anar més enfora: la relació de pes entre aquesta hipotètica coalició i els dos grans pot alterar significativament les majories. La força potencial de Progressistes a les eleccions, comptant l'aportació de cada partit, és molt considerable: un 14% o 15% a Mallorca, un 15% o 16% a Menorca (d'acord amb els resultats aconseguits el 2003 separatament per cada força), mentre que a Eivissa no pot saber-se quin pes tindria perquè existia el Pacte Progressista del qual en fan part amb el PSOE. Aquesta unió de vot a l'esquerra del PSOE determinaria una distribució d'escons a cada circumscripció (illa) força diferent a la qual ha estat tradicional. Perquè Progressistes tendria molt més percentatge que el tercer partit sol (PSM) ha tengut mai enfront de PP i PSOE. La qual cosa voldria dir que, d'acord amb la forma de distribuir els escons que marca la llei d'Hondt i segons com es facin les projeccions matemàtiques a partir dels resultats de les autonòmiques de 2003 i de les generals de 2004, l'aliança Progressistes podria beneficiar o perjudicar tant el PP com el PSOE, a

cada illa i al conjunt, però en tot cas és segur que la situació seria ben diferent a la tradicional, perquè el tercer àmbit polític (és a dir, Progressistes) tendria una força que mai no han tengut les forces que la podrien integrar per separat.

Si a la fi no hi ha aquesta gran coalició progressista i nacionalista, la projecció matemàtica és més complicada, però apunta cap a l'opció més probable: que, a la circumscripció de Mallorca, la previsible plataforma formada sobretot per EU i Verds (un 5,5% el 2003) es vegi amb moltes dificultats per sobreviure. Actualment té dos escons. Si l'any passat els hagués perdut, el beneficiat hauria estat el PP, que hauria aconseguit majoria absoluta a Mallorca (ara dona suport a UM en el Govern del Consell), i hagués reforçat així la balear amb un escó més. Mentrestant, a les altres illes, no pareix que la Plataforma d'EU, d'acord amb els resultats de 2003, tenguí gaires possibilitats d'aconseguir representació. No té perquè passar així el 2007, però és un exemple de la diferència política que pot existir entre que es faci realitat o no una aliança semblant a la que fou Progressistes (PSM, EU, Verds i ERC).

Miquel Payeras